

Bruxelles, den 10. maj 2019
(OR. en)

7672/2/19
REV 2

AGRI 159
ENV 313
CLIMA 84
ONU 31

NOTE

fra: formandskabet

til: Rådet

Komm. dok. nr.: 15011/18

Vedr.: En ren planet for alle: En europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi - landbrugsaspekter
- *Udveksling af synspunkter*

1. Den 28. november 2018 vedtog Kommissionen meddelelsen "En ren planet for alle: En europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi".
2. Meddelelsen blev forelagt Rådet den 19. december 2018 (energi) og den 20. december 2018 (miljø). Der fandt orienterende debatter sted i Rådet den 18. februar 2019 (konkurrenceevne), den 4. marts 2019 (energi) og 5 marts 2019 (miljø). Det Europæiske Råd drøftede klimaændringer den 21.-22. marts 2019¹.

¹ Dok. 1/19.

3. Miljøgruppen har siden januar 2019 drøftet Kommissionens meddelelse og den medfølgende tilbundsgående analyse. Delegerede fra Den Horisontale Landbrugsgruppe (reform af den fælles landbrugspolitik) blev indbudt til at deltage i Miljøgruppens møde, der blev afholdt den 5. februar 2019, da Kommissionen forelagde meddelelsens og den tilbundsgående analyses landbrugsrelaterede aspekter.
 4. Formandskabet sigter mod at afholde debatter i alle relevante rådssammensætninger om deres respektive politikområders bidrag til den overordnede vision.
 5. Som retningslinjer for ministrenes udveksling af synspunkter på samlingen i Rådet (landbrug og fiskeri) den 14. maj 2019 har formandskabet udarbejdet baggrundspapiret og spørgsmålet i bilaget til denne note.
-

**En ren planet for alle: Strategisk, langsigtet vision for en klimaneutral økonomi -
landbrugsaspekter**

Formandskabets papir og spørgsmål til ministrene

1. Landbrug kan spille en central rolle i processen med EU's omstilling til en drivhusgasemissionsneutral økonomi. I meddelelsen anerkendes landbrugets centrale rolle, da det er ansvarligt for ca. 10 % af EU's drivhusgasemissioner. Samtidig er landbrug sammen med skovbrug også et kulstofdræn. Det Europæiske Råd konkluderede i oktober 2014, at de forskellige målsætninger for landbrugs- og arealanvendelsessektoren med deres mindre modvirkningspotentiale burde anerkendes tillige med behovet for at sikre sammenhæng mellem Unionens mål for fødevaresikkerhed og klimaændringer. Den nuværende fælles landbrugspolitik bidrager allerede til klimamålsætningerne, og forslagene til den fremtidige fælles landbrugspolitik har endnu højere ambitioner i denne henseende. Omstillingen til en klimaneutral økonomi indebærer ændringer i landbrugssektoren, der vil sætte EU i stand til at garantere fødevaresikkerhed samtidig med at bidrage til opfyldelsen af klimamålsætningerne.
2. EU har altid stået i spidsen, når det drejer sig om håndtering af årsagerne til klimaforandringer, og arbejder hen imod et samordnet svar på globalt plan inden for rammerne af Parisaftalen. Det Europæiske Råd bekræftede i juni 2017 klart, at EU og dets medlemsstater er engageret i at gennemføre Parisaftalens mål, og opfordrede den 22. marts 2018 Europa-Kommissionen til senest i første kvartal 2019 at forelægge et forslag til en strategi for langsigtet reduktion af drivhusgasemissioner i EU i overensstemmelse med Parisaftalen under hensyntagen til de nationale planer.

3. Den 28. november 2018 vedtog Kommissionen meddelelsen "En ren planet for alle: En europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi"². Meddelelsen præsenterer en vision for, hvordan EU på lang sigt kan bidrage til at nå Parisaftalens mål. Målet med meddelelsen var at iværksætte en bred debat, der inddrager europæiske beslutningstagere og borgere, om, hvordan Europa skal forberede sig i tiden frem mod 2050.

På dette grundlag bør EU kunne vedtage sin langsigtede strategi og fremlægge den for De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) senest i 2020 som ønsket inden for rammerne af Parisaftalen.

4. I meddelelsen fremhæves de ændringer, der nødvendige i alle sektorer i økonomien, herunder landbruget, med henblik på at opnå omstillingen til en økonomi uden nettodrivhusgasemissioner. I henhold til dette dokument bør omstillingen være socialt retfærdig for både borgerne og regionerne og fremme konkurrenceevnen og sikre bæredygtig vækst og beskæftigelse.
5. Meddelelsen opstiller otte forskellige scenarier for det EU, der ønsker en reduktion af drivhusgasemissioner på mellem -80 % i 2050 (sammenlignet med 1990) til CO₂ -neutralitet i 2050. Det understreges, at landbrugs- og skovbrugssektorerne er enestående, fordi de også kan fjerne CO₂ fra atmosfæren. Årligt bliver der fjernet så store mængder, at det medfører et nettodræn i EU på 300 mio. ton CO₂. Men det er ikke nok til at kompensere for de resterende emissioner uden yderligere foranstaltninger, som styrker den rolle, jorden spiller. Der er derfor brug for yderligere undersøgelser af, hvordan der kan leveres biomasse på bæredygtig vis, samtidig med at vi øger vores naturlige dræn eller kombinerer dem med CO₂-opsamling og -lagring, hvilket i begge tilfælde kan føre til stigende negative emissioner. Meddelelsen foreslår, at hvis vi skal opnå kulstofneutralitet, vil det kræve, at potentialet ved mulighederne inden for teknologi og den cirkulære økonomi maksimeres, og at naturlige landbaserede kulstofdræn udbredes i stor skala, herunder i landbrugs- og skovbrugssektoren.

² Dok. 15011/18.

6. For at sikre vejen for en økonomi uden nettodrivhusgasemissioner beskriver meddelelsen syv byggesten, hvoraf den ene er mere eksplicit knyttet til landbruget end de andre: fuld udnyttelse af bioøkonomiens fordele og etablering af vigtige kulstofdræn. I forbindelse med denne byggesten påpeges det, at med en voksende befolkning vil EU's landbrug og skovbrug skulle levere tilstrækkeligt med fødevarer, foder og fibre. Andre drivhusgasemissioner ud over CO₂ fra landbrugsproduktionen kan reduceres gennem effektive og bæredygtige produktionsmetoder. Digitalisering og intelligente teknologier danner grundlag for præcisionsdyrkning. Innovation spiller en stadig vigtigere rolle og bidrager til at øge produktiviteten. Kulstoflagre i landbrugsjord kan øges f.eks. gennem direkte såning og brug af dækafrøder. Bevaring og udvidelse af naturlige dræn som skove, jord og landbrugsjord er afgørende.

En anden byggesten, en konkurrencedygtig EU-industri og den cirkulære økonomi som vigtig katalysator for reduktion af drivhusgasemissionerne, henviser til ressourceeffektiv brug af råmaterialer og biomasse.

7. Kommissionens langsigtede vision foreslår etablering af en befordrende ramme til at stimulere den langsigtede omstilling. Nogle af denne rammes komponenter er forskning, innovation og investeringer. For så vidt angår de økonomiske og sociale konsekvenser understreges det, at landområderne vil skulle opretholde en tilstrækkeligt kvalificeret arbejdsstyrke for at kunne indfri de voksende og skiftende krav i landbrugs- og skovbrugssektoren, alt imens de står over for en stadig mindre landbefolkning.
8. Kommissionens vision opstiller en række overordnede prioriteter, som burde styre omstillingen til et klimaneutralt Europa. En af dem er følgende: fremme en bæredygtig bioøkonomi, diversificere landbrugs-, husdyr-, akvakultur- og skovbrugsproduktionen, idet produktiviteten øges under tilpasning til klimaforandringerne, bevare og genskabe økosystemer samt sikre bæredygtig brug og forvaltning af naturarealer og akvatiske og marine ressourcer.

9. I meddelelsen opfordres der til, at alle europæiske og nationale politiske aktører, interessenter i den private sektor og EU-borgere deltager aktivt i debatten og arbejdet med at udpege foranstaltninger til at skabe en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi, idet der tages hånd om både udfordringer og muligheder.
10. Den mangesidede og tværfaglige vision, der fremlægges i meddelelsen, kræver en koordineret indsats fra en bred vifte af områder, hvoraf landbrug sammen med energi og transport bærer det meste af vægten.
11. I meddelelsen opfordres alle relevante rådssammensætninger til at føre vidtspændende orienterende debatter om deres respektive politikområders bidrag til den overordnede langsigtede vision for EU's omstilling til en konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi. I denne forbindelse opfordres landbrugsministrene til at drøfte de vigtigste elementer vedrørende landbrug i meddelelsen.
12. Udvekslingen af synspunkter i Rådet (landbrug og fiskeri) har til formål at angive vejen frem mod de vigtige strategiske retningslinjer og undersøge medlemsstaternes vision for tiden frem mod 2050, der bygger på de vedtagne 2030-mål.

Spørgsmål

Mener ministrene, at Kommissionens meddelelse "En ren planet for alle" sætter den rette kurs for EU's langsigtede bidrag til at opfylde målene i Parisaftalen, hvad angår landbrugs- og skovbrugssektorerne? Hvor ser ministrene i denne forbindelse, at der er mest akut behov for handling med hensyn til landbrugspolitik på nationalt og EU-niveau?
